

ТОП-5 КІНАПАДЗЕЙ ГОДА

Дні ідуць, а што мяняецца ў беларускім кіно?

Сёння ў беларускага кіно чарговы — 89-ы дзень народзінаў. 17 снежня лічыцца Днём беларускага кіно, таму што неманвіта ў гэты дзень у 1924 годзе выйшла пастанова Савета Народных камісараў «Аб кінавытворчасці ў БССР». У 1994-м, калі наша краіна знаходзілася на піку эйфарыі ад уласнай незалежнасці пасля распаду СССР, было заснавана гэтае свята. Тады было заснавана шмат свят усяго беларускага. Але ніхто не ведаў, што зазінае наша кіно ў тыя ж 2000-я гады, напрыклад, калі былі закрыты ўсе прыватныя студыі.

У наступным годзе ў беларускага кіно юбілей — 90 гадоў. Сёння яму — 89. Якім за столькі часу стаў наш кінематограф?

Ён перажыў трыумфальныя ўсплёты. 1960—1970 гг. лічацца росквітам беларускага кінематографа: свая «адлігаўская» эстэтыка, экранізацыя айчынай

класікі. У 1995 годзе беларускі фільм «Праз горкія» (1964, рэж. Віктар Тураў) увайшоў у 100 най лепшых фільмаў пра вайну па версіі ЮНЕСКА, а фільм «Дзікае паляванне караля Стаха» (1979, рэж. Валерыі Рубінчык) аб'ездзіў шмат сусветных кінафестывалаў, атрымаўшы ў тым ліку ў 1980 годзе Гран-пры на І МКФ дэтэктыўных і таямнічых фільмаў «Містфэст» у Католіцы (Італія) і спецпрыз журы на ІV МКФ у Манрэалі (Канада).

Гэта значыць, былі часы, калі пра беларускае кіно ведалі і пам'яталі ў свеце, калі яго атрымлівала прэстыжыя міжнародныя ўзнагароды і нават калі яго ведалі і любілі глядач! Але, які напісаў класік, «няма таго, што раней было». Калі былі шчырымі, то ад былой велічы мала што засталася. Хіба што велізарная машына пад назвай — Нацыянальная кінастудыя «Беларусьфільм», якая функцыянуе ўжо не так паспяхова як у камерыдных, так і ў канцэптуальных сэнсе. Адбываюцца нейкія адзінкавыя прарывы ў выглядзе экранізацыі рэжысёрам Сяргеем Лазніцам твора Васіля Быкава «У тумане» пры ўдзеле беларускага боку і атрыманне фільмам ўзнагароды журы кінапрэсы ФІПРЭСІ на Канскім кінафестывалі. Але гэта, хутчэй, «цуд-удача-пашчасцяў», чым мэтанакіраваная паслядоўная палітыка, якая можа прывесці да адраджэння беларускага кінематографа.

Так, сёння лічбавыя тэхналогіі, якія даюць магчымасці здымаць кіно абсалютна кожнаму, сцерлі некаторыя межы і самі па сабе стварылі канкурэнцыю галоўнаму беларускаму кінаманаліпу — «Беларусьфільму». Але «чамусьці гэтыя магчымасці не далі прытоку новых імёнаў і талентаў у беларускае кіно, ніхто не «выстраляў», не заявіў пра сябе напоўніўшы новым цікавым таленавітым фільмам. Дзе ён? «Дзе насі Куцурцыні і Таранціні? — задаваў рытарычнае пытанне наш рэжысёр Андрэй Кудзіненка на кінафестывалі беларускага кіно «Бультамувы». А сапраўды — дзе?... Можна прыгадаць вучня Міхаіла Пташуха Аляксандра Канановіча, які з'яну класную дыпломную кароткаметражку «Колер кахання». Вось камяу прарочылі быць беларускім Эмірам Кастурычам! Але ці чулі мы пра Саху яшчэ? Так! Толькі ўжо ў якасці паспяховага рэжысёра расійскіх тэлесерыялаў. А дзе астатнія «пташukoўцы»? Адзіныя вучні Майстра засталіся незанятраванымі ў роднай краіне. Хіба што Павел Сяльцо здымае дакументальныя фільмы на студыі «Летапіс». Астатнія або працуюць на Расію, або зусім сышлі з прафесіі.

Сёння, у Дзень беларускага кіно, традыцыйна пройдзе прэс-канферэнцыя з удзелам прад-

стаўнікоў Міністэрства культуры і кінастудыі «Беларусьфільм». А ўвечары ў кінатэатры «Дом кіно», дзе фармальна знаходзіцца офіс Саюза кінематэграфістаў Беларусі, адбудзецца святочнае мерапрыемства.

Альтэрнатыву гэтаму складзе прэм'ерны паказ у галерэі сучаснага мастацтва «У» новага фільма Аляксандра Кудзіненкі, вядомага нам па стужках «Акупацыя. Містэрый» (2004) і «Масакра» (2010), якія называюцца «Robot Rebut». І, калі меркаваць па трылеры, які мне давалося паглядзець у інтэрнэце, гэта будзе нешта радыкальнае.

А пакулы мы прапаноўваем вайшай увазе Топ-5 найбольш цікавых і значных падзей беларускага кінематографа гэтага года. Не ўсе яны роўназначныя і адназначныя. Але, што самае неверагоднае, працэс не стаіць на месцы! У многім, вядома, дзякуючы апантаным творцам і энтузіястам. У першую чаргу сёння іх свята — дзякуй ім!

3. Віктар Аслюк экранізуе твор Максіма Гарэцкага. Адным з самых амбіцыйных кінапраектаў, якія сёння рэалізуюцца ў Беларусі, на маю думку, з'яўляецца праца над мастацкім кароткаметражным фільмам паводле твора Максіма Гарэцкага «Рускі». Па-першае, гэта па-свойму надзея для беларускага кінематографа — калі рэжысёр-дакументаліст бярыцца за мастацкі фільм, бо ёсць шмат прыкладаў, калі рэжысёры-дакументалісты ўжо ў сталым узросце становіліся выдатнымі рэжысёрамі ігравых фільмаў. Напрыклад, Сяргей Лазніца, з якім, дарэчы, Віктар Аслюк сябрае. Па-другое, Максім Гарэцкі — гэта велімі значная постаць для беларускай літаратуры і культуры наогул. А ў яго творах, дзейнасці і светапоглядах — шмат для разумення менталітату беларусаў. Фільм «Рускі» пачалі здымаць у Беларусікім відэацэнтры, але ў сувязі з рэарганізацыяй цяпер здымаюць на кінастудыі «Беларусьфільм». Выхад стужкі запланаваны на 2014 год.

4. 40-годдзе беларускай анімацыі. Круглая дата, якую яшчэ можна і спрэчыць. У якасці плёткі варта ўзгадаць, што ў цырымоніі адкрыцця сёлётнага «Лістападзіка», якое было прысвечана 40-годдзю, адмовіліся ўдзельнічаць некаторыя беларускія аніматары, матываваўшы гэта тым, што 40-годдзе мінула ўжо 3-4 гады таму. Як бачыце, у беларускім кіно шмат разыходжанняў у датах. Тым не менш не ганарыцца беларускімі мультфільмамі нельга. Гэта сапраўды ўнікальная штучная ручная аўтарская анімацыя, якой, па сутнасці, можа пазайздросціць нават канвеерны Галівуд. Што-што, а школа дакументальнага і анімацыйнага кіно ў нас захавалася. У адрозненне ад мастацкага. Радуе, што як у «дакументалцы», так і ў анімацыі захаваўся пераемнасць. Вядучыя беларускія аніматары вядуць свае курсы ў Акадэміі мастацтваў. Так, выдатныя вынікі паказваюць выпускнікі мінулага года з майстэрні Алены Пяткевіч і Міхаіла Тумелі. Напрыклад, малады рэжысёр-аніматар Марыя Матусевіч, чый дыпломны мультфільм «Фокус» атрымаў Гран-пры кінафестывалу «Бультамувы». Ёе мультфільм — самабытная ялечная пакадравая анімацыя — пачынае ўжо ўдзельнічаць і перамагаць у іншых міжнародных фестывалях. Шчыра хочацца верыць, што Марыя будзе запатрабавана на радзіме і ёй не прыдзецца працаваць у іншых краінах, бо яна зможа рэалізаваць у Беларусі. І не ў рэкламе якой-небудзь, а менавіта ў анімацыі. Днямі на вечарыне ў кінатэатры «Перамога», прысвечанай беларускім анімацыі, дырэктар «Беларусьфільма» Алег Сільвановіч заўважыў, што сёлета студыю анімацыйных фільмаў кінастудыі папоўнілі 6 маладых твораў. Усяго там працуе 28 рэжысёраў-аніматараў, сярод якіх Уладзімір Воўчак, Аляксандр Ленкін, Ірына Кадзюкова, Уладзімір Пяткевіч, Таццяна Кубліцкая ды іншыя. За 40-гадовае існаванне беларускі анімацыі былі створаны 172 фільмы. Цяпер у год «Беларусьфільм» робіць да 10 анімацыйных стужак.

5. Фільм Канстанціна Лапушанскага «Ролія». Гэты фільм пецярбургскага рэжысёра, вучня Андрэя Таркоўскага, стаў працягам ліній таго, што супрадукцыя ў сучасным кінематографе — гэта не проста добра, а ўжо нармальна. У сэнсе — у парадку рэчаў. «Ролія» створана пры ўдзеле кінастудыі «Беларусьфільм» і «Ленфільм» і ішэрагу кінакампаіні з Германіі, Расіі, Фінляндыі. Гэта густоўнае, старамоднае (у добрым сэнсе) кино паказала, што знайсці грошы на кінавытворчасць сёння — рэальна. Калі падключыць некалькі крыніц фінансавання. Гэта, дарэчы, ісцвердзіў і міжнародны кароткаметражны кінапраект пра халасцоў «Тупфіклі», зроблены ішчэ на Беларускім відэацэнтры. А каб яшчэ Беларусь падпісала дакумент аб супрацоўніцтве з Eurimages (Еўрапейскі фонд падтрымкі кіно), пра што размовы ішчу ўжо некалькі гадоў, то б мыногае ў беларускай кінавытворчасці выгадна спрасцілася. Магчыма, нават паспрыяла прытоку ў наша кіно большых грошай і стымулявала актыўнізавацца маладых рэжысёраў. На якіх, які і раней, уся надзея.

Вольга ЧАЙКОўСКАЯ.

«Злёт» Марозаў

навагодніх персанажаў з арганізацыі, устаноў і прадпрыемстваў гарадскога пасёлка, якіх чакаюць незвычайныя выпрабаванні і конкурсы.

Арганізатары мерапрыемства абяцалі падарышкі жыхарам і гасцям раёна чудоўны настрой і незабыўны ўражанні.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Звычай пераносу Варварынскай свечкі некалі шырока бытаваў на тэрыторыі Мсціслаўскага і суседніх з ім Дрыбінскага і Горацкага раёнаў. У некаторых вёсках абрад жыве і дагэтуль — свечку «пераапранаюць» і апоўначы пераносяць з хаты ў хату. У абрадзе ўдзельнічаюць толькі жанчыны. У населеных пунктах, дзе «свечы» ўжо спыніліся, яе, як асабліваю рэліквію, даглядаюць жанчыны, адданыя традыцыям і памяці сваіх продкаў. Штогод 17 снежня яны абавязкова прывозяць у цэрквы гэтыя «траістыя» (на тры рагі) свечкі, моляцца вельлікамучаніцы Варвары і зноў везуць іх назад у вёскі.

Жыхарка вёскі Доўгавічы Алена Андрэва (*на фотаздымку злева*) захоўвае Варварынскую свечку, якую дагэтуль амаль 40 гадоў берагла ў сваім доме яе бабуня.

Некалькі гадоў маёй бабуні Еўдакіі Касцючэнікі ўжо няма на гэтым свеце, я давала ёй абяцанне захоўваць «Варвару». У гэты дзень мы збіраемся ўсёй раднёй — «гуляем свячу», ўгадваем тых, хто даў нам жыццё, на кім трымаўся наш род. Верым у тое, што свечка будзе абараняць нас ад бяды, — кажа Алена Андрэва.

У вёсцы Цёмны Лес Варварынскую свечку ўжо 12 гадоў даглядаюць Юлія Кружкова (*на верхнім здымку*).

Спадзяемся, што абрад «апраання» і пераносу свечкі ў вёсцы адродзіцца і Варвара, як і раней, будзе хадзіць з хаты ў хату, — з надзеяй распавядала Юлія Ягораўна Кружкова.

Шмат гадоў таму «спынілася» свечка і ў вёсцы Слаўнае. Але старэйшыя мясцовыя жыхаркі ўсё роўна штогод прыносяць да царкоўнага алтара гэтыя пракаветныя рэліквіі. У народным календары Варварын дзень называюць яшчэ і «бабіным» святкам.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара

ЗАХАВАЛЬНІЦЫ ВАРВАРЫНСКІХ СВЕЧАК

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

Один человек может участвовать в игре неограниченное количество раз, соответствующее числу совершенных покупок.

9. Состав и размер призового фонда.
Призы:

	НАИМЕНОВАНИЕ	Количество	Цена с НДС, бел. руб.	Общая стоимость с НДС, бел. руб.
	Сотовый телефон PRESTIGIO (RAP 5300DUOWHITE, белый) и денежный приз в размере 129 600 бел. руб.	48	1 740 000	83 520 000
1	Итого	48	129 600	6 220 800
	Итого	48		89 740 800

Призовой фонд сформирован за счет денежных средств Организатора и имущества Заинтересованного лица, СЗАО «АСБИС», 220101, г. Минск, ул. Машиностроителей, д. 29, оф. 212 в размере 89 740 800 (Восемьдесят девять миллионов семьсот сорок тысяч восемьсот) белорусских рублей.

10. Место, дата, время и порядок розыгрыша призового фонда, порядок определения выигравших участников Рекламной игры.

Розыгрыш призов будет осуществляться в четыре этапа. Розыгрыши будут проводиться по адресу: г. Минск, пр. Победителей, 65 (атриум Торгового центра «Замок» филиала ООО «Табак-инвест» «Торговый центр «Корона»). На каждом розыгрыше будет присутствовать комиссия. Результаты каждого этапа розыгрыша будут опубликованы на промостранице Рекламной игры — www.korona.by/companynews.

10.1. Даты проведения розыгрышей:

Розыгрыш	Время и дата проведения	Призы	Условия участия
1	17.30, 27.12.2013	Сотовый телефон PRESTIGIO (RAP 5300DUOWHITE, белый) и денежный приз в размере 129 600 бел. руб. — 12 шт. Розыгрышаются в следующем порядке: 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Бобруйске, 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Бресте, 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Витебске, 6 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Минске.	В первом розыгрыше принимают участие конверты, полученные Организатором в период с 19.12.2013 г. по 22.00 25.12.2013 г. включительно.
2	17.30, 03.01.2014	Сотовый телефон PRESTIGIO (RAP 5300DUOWHITE, белый) и денежный приз в размере 129 600 бел. руб. — 12 шт. Розыгрышаются в следующем порядке: 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Бобруйске, 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Бресте, 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Витебске, 6 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Минске.	Во втором розыгрыше принимают участие конверты, полученные Организатором в период с 26.12.2013 г. по 22.00 01.01.2014 г. включительно.
3	17.30, 10.01.2014	Сотовый телефон PRESTIGIO (RAP 5300DUOWHITE, белый) и денежный приз в размере 129 600 бел. руб. — 12 шт. Розыгрышаются в следующем порядке: 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Бобруйске, 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Бресте, 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Витебске, 6 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Минске.	В третьем розыгрыше принимают участие конверты, полученные Организатором в период с 02.01.2014 г. по 22.00 08.01.2014 г. включительно.
4	17.30, 17.01.2014	Сотовый телефон PRESTIGIO (RAP 5300DUOWHITE, белый) и денежный приз в размере 129 600 бел. руб. — 12 шт. Розыгрышаются в следующем порядке: 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Бобруйске, 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Бресте, 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Витебске, 6 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Минске.	В четвертом розыгрыше принимают участие конверты, полученные Организатором в период с 09.01.2014 г. по 22.00 15.01.2014 г. включительно.

10.2. Механика проведения розыгрышей.
Все конверты, которые принимают участие в розыгрыше, загружаются в лототрон. Каждый розыгрыш будет производиться методом случайной выборки конвертов из лототрона. Призы разыгрываются следующим образом:

- в лототрон загружаются конверты участников, зарегистрированных в г. Бобруйске, из них случайным образом выбирают 2 победителей. Не выигравшие конверты извлекают из лототрона;
- в лототрон загружают конверты, зарегистрированные в г. Бресте, из них также выбирают 2 победителей. Не выигравшие конверты извлекают из лототрона;
- в лототрон загружают конверты, зарегистрированные в г. Витебске, выбирают 2 победителей. Не выигравшие конверты извлекают из лототрона;
- в лототрон загружают конверты, зарегистрированные в г. Минске, выбирают 6 победителей. Не выигравшие конверты извлекают из лототрона.

■ Адапчынак

Пра летнія канікулы паклапаціцца трэба... зімой

Рэалізацыя і абараненне пцўвак на час летніх канікул распачнецца ў Нацыянальным дзіцячым адукацыйна-аздараўленчым цэнтры «Зубраня» з пачатку студзеня. Галоўнае — гэты момант не прапусціць, таму што звычайна пцўёўкі раскўляюцца не толькі грамадзянамі, але і цэлымі арганізацыямі за лічаныя дні. А тым, хто не паспее, застаецца толькі спадзявацца, што хтосьці адмовіцца ад забаранення пцўёўкі. Абараненне вядзецца на сайце НДЦ «Зубраня».

Па словах дырэктара цэнтэра Надзеі Ануфрыевай, кошт пцўвак на наступны аздараўленчы сезон пакўль не вызначаны, але гэтым летам пцўёўка каштавала 4 міль 200 тысяч рублёў. Між іншым, трапіць у «Зубраня» можна таксама і падчас зімовых канікул. Зімой у цэнтры не менш цікава, чым летам, паколькі тут ёсць свая лёжная база, канькі, санькі, цюбінгі. Галоўнае — каб надвор'е не падвядло. Тэма навагодняй змены — «Луды здараюцца». Школьнікам прапануюцца тры варыянты заездаў: з 25 снежня па 2 студзеня, з 25 снежня па 8 студзеня і з 2 па 8 студзеня. Усё залежыць ад планаў сям'і. Кошт адпачынку на зімовых канікулах вар'іруецца ў залежнасці ад працягласці змены і ўзросту дзіцяці ад 1 млн 620 тысяч да 3 млн 500 тысяч рублёў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Выигравшие конверты подвергаются проверке на соответствие условиям Рекламной игры. Если анкета не соответствует условиям Рекламной игры (заполнена неверно или не полностью), то процедура выбора победителя проводится заново, до момента, пока не будет выбран конверт с анкетой, полностью соответствующей условиям Рекламной игры.

Выигравшие конверты остаются у Организатора Рекламной игры. Не выигравшие конверты в следующих розыгрышах участие не принимают.

11. Срок и способ информирования участников, выигравших основные призы.
Организатор Рекламной игры уведомляет победителей игры о выигрыше телеграммой и по телефону в срок не позднее 3-х рабочих дней с момента проведения розыгрыша.

В соответствии с Налоговым кодексом Республики Беларусь Организатор при выдаче Призов перечисляет в бюджет подоходный налог с суммы Приза в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь из сформированного призового фонда.

12. Место, порядок и сроки выдачи призов.
Вручение победителям призов будет осуществляться в период с 30.12.2013 г. по 31.01.2014 г.

Для получения приза победитель обязан предоставить Организатору отсканированную копию либо ксерокопию 3 страниц паспорта (31-33 страницы и страницы с пропиской) посредством электронной почты на e-mail: info@smartgroup.by; факса на номер 8-017-290-24-76, либо лично (по адресу: 220002, г. Минск, ул. Стожаревская 8, офис 1, ООО «Смарт Нова»), в срок до 24.01.2014 г.

В случае, если победитель хочет получить приз лично, он должен явиться по адресу: 220002, г. Минск, ул. Стожаревская 8, офис 1, ООО «Смарт Нова» до 27.01.2014 г. включительно (с пн по пт, с 10.00 до 18.00), имея при себе паспорт.

Организатор не оплачивает победителю расходы, связанные с проездом к месту получения Приза.

Победители, не явившиеся за призами лично, получают их по почте. Отправка призов будет осуществляться в срок по 31.01.2014 года включительно.

Фактом получения победителем приза, является «Акт передачи Приза», подписанный победителем. Акт будет выслан победителю почтой вместе с призом, его необходимо заполнить, подписать и вернуть почтой по адресу: 220002, г. Минск, ул. Стожаревская 8, офис 1, ООО «Смарт Нова».

Выплата денежного эквивалента стоимости призов либо замена другими призами не производится.

13. Прочие условия.
Правила рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звезда», а также на сайте www.korona.by/companynews до начала рекламной игры. Результаты розыгрышей призов будут опубликованы также в газете «Звезда», до 10 февраля 2014 года и на сайте www.korona.by/companynews.

Участвав в рекламной игре, ее участники соглашаются с тем, что их имена, фамилии, фотографии могут быть использованы в рекламных целях Организатора без уплаты какого-либо вознаграждения участникам. Участники соглашаются давать рекламные интервью об участии в рекламной игре.

В случае отказа участника от получения приза или неполучение приза в установленные в настоящих правилах сроки, приз остается у Организатора и используется им по своему усмотрению.

Участники рекламной игры, претендующие на получение приза, обязуются заполнить и подписать все необходимые документы, предоставляемые организатором рекламной игры для получения призов.

Все возможные претензии участников в отношении организации и условий передачи призов должны быть адресованы непосредственно Организатору Рекламной игры по адресу: 220113, г. Минск, ул. Мележа 1, офис 811.

Организатор не вступает в споры между участниками относительно определения собственности выигранного приза и/или претендентов на получение приза.

Приз получает участник розыгрыша, имя которого указано в анкете, которая оказалась выигрышной. Участник вправе распоряжаться полученным призом по своему усмотрению.

Участие в рекламной игре предполагает ознакомление и полное согласие участников с настоящими правилами рекламной игры.

Телефон информационной линии:
Velcom: +375 (29) 632 03 03, МТС: +375 (332) 632 03 03, Life): +375 (25) 632 03 03 (звонки можно осуществлять с любого стационарного или мобильного телефона согласно действующим на территории Республики Беларусь тарифам);

Городской телефон 8 801 100 02 20 (звонки бесплатный и возможен только со стационарного телефона).

Срок работы Горячей линии: с 19 декабря 2013 г. по 10 февраля 2014 г.

Время работы информационной линии: пн–пт с 8.00 до 21.00, сб–вс с 10.00 до 18.00.

